

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra pedagogiky a psychologie

Autor: Lenka Veselá
Obor: Učitelství pro 1.st. ZŠ
Oponent: PaedDr. H. Havlisová, Ph.D.

Posudek diplomové práce

Téma: **Úroveň slovní zásoby u žáků na začátku 1. tř. základní školy**

Autorka zpracovává velmi zajímavé téma, které je zároveň i velmi aktuální. Právě současná doba stále zdůrazňuje nedostatky ve vyjadřování dětí a to nejen při vstupu do základní školy.

Teoretická část má 5 kapitol. Nejprve se věnuje diplomantka vymezení základních pojmů jako je řeč, dále řeči mluvené, psané, řeči těla a myšlení a řeči. Tuto kapitolu, tak zajímavou bych předpokládala, že pojme obširněji, vzhledem k tomu, o jak rozsáhlé téma se jedná. Zejména oddíl myšlení a řeč, jejichž vztah je ve školním procesu tak úzce propojen a autorka uvádí Vygotského v seznamu literatury.

Následuje kapitola o vývoji řeči. Zde autorka uvádí členění na jednotlivé etapy podle Sováka, Příhody a Lechty. Seznamuje s vývojem řeči podle věkových období. Zařazuje kapitolu o školní zralosti, jejíž důležitou součástí je i zhodnocení úrovně řeči dítěte.

Pěkně je zpracována kapitola o vlivu sociálního prostředí – poukazuje zde na velký vliv rodiny na rozvoj řeči dítěte. Cituje Sováka, Škodovou, Synka. Ač se zmiňuje o tom, že na vývoj řeči dítěte mají vliv 3 prostředí – rodinné, pracovní a mimopracovní, zpracovává jen vliv rodiny. Velmi kladně hodnotím i uvedení teorie Bernsteina o omezeném a rozvinutém jazykovém kódu. Škoda, že tyto poznatky nevyužila v Závěru práce, kde právě dítě ze slabších sociálních poměrů mělo nejhorší výsledky v testu. Teoretická část práce končí jednotlivými typy vývoje řeči podle postižení. Větší pozornost by mohla věnovat omezenému případně opožděnému vývoji slovní zásoby. Celkově mi v teoretické části chybí propojení jednotlivých kapitol a oddílů vlastním názorem a vyjádřením autorky. Některé části by bylo vhodné zpracovat více do hloubky.

V praktické části autorka formuluje vcelku pregnantně cíl práce a na jeho základě stanovuje tři hypotézy. Přesně a výstižně je podána charakteristika výzkumného vzorku. Vzorek 30 dětí je pro výzkumnou sondu dostačující. K dosažení cíle DP vhodně zvolila studentka testovou metodu a metodu rozhovoru. Metodika výzkumné sondy je přesně popsána. Výsledky jsou vyjádřeny v přehledných tabulkách, barevných koláčových a sloupkových grafech, přičemž všechny výsledky jsou adekvátně interpretovány. V Diskuzi pak srovnává výsledky s prací Kučerové (srovnává tedy školy v Příbyslavi a v Písku) a uvádí, že nejsou mezi nimi statisticky významné rozdíly. Výsledky z šetření pak vztahuje k jednotlivým hypotézám.

Práce je dobře strukturovaná, systematicky a pečlivě zpracovaná, bez formálních i obsahových chyb. Obě části, jak teoretická tak i praktická jsou vcelku vyvážené. Prostudovaná literatura je poměrně obsáhlá, autorka čerpá z domácí literatury. Práce je doplněná přílohou. Jedná se o solidní práci, kterou hodnotím **velmi dobře a doporučuji k obhajobě.**

České Budějovice 12.5.2009

PaedDr. Helena Havlisová, Ph.D.